

Thái Bình

Chủ nhật

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

SỐ 889
Chủ nhật
Ngày 12 - 1 - 2025

TÒA SOẠN:
126 - PHỐ LÊ LỢI - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3836.308 - 0227.3832.958 - 0227.3836.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: tsbaothaibinh@gmail.com

THỰC HIỆN THẮNG LỢI NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG

Chăm lo tết cho đối tượng chính sách, công nhân lao động, nạn nhân chất độc da cam, người có hoàn cảnh khó khăn

Nhân dịp tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025, ngày 11/1, đồng chí Nguyễn Khắc Định, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội cùng lãnh đạo Văn phòng Quốc hội đã đi thăm, trao quà cho hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn, công nhân lao động và các đối tượng chính sách trên địa bàn tỉnh. Cùng đi có các đồng chí: Vũ Thanh Vân, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ tỉnh; Lại Văn Hoàn, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh; Phạm Văn Nghiêm, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh; Nguyễn Văn Huy, Tỉnh ủy viên, Phó Trưởng đoàn đại biểu Quốc hội chuyên trách tỉnh; lãnh đạo các sở, ngành, địa phương.

Buổi sáng, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định đã trao 200 suất quà tết cho hộ nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn, gia đình chính sách tại huyện Thái Thụy. Sau khi nghe lãnh đạo huyện báo cáo tình hình phát triển kinh tế - xã hội, công tác chăm lo tết cho đối tượng chính sách, hộ nghèo, đồng chí Phó Chủ tịch Quốc hội đánh giá cao nỗ lực của tỉnh Thái Bình, huyện Thái Thụy thời gian qua đã quyết liệt triển khai thực hiện đồng bộ, hiệu quả nhiều giải pháp linh hoạt trong phát triển kinh tế - xã hội, chăm lo đời sống nhân dân, đạt được những kết quả đáng ghi nhận. Đồng chí khẳng định: Đảng, Nhà nước luôn quan tâm, chăm lo đến cuộc sống của người dân, đặc biệt là người nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn, đối tượng chính sách, người yếu thế. Tỉnh Thái Bình nói chung, huyện Thái Thụy nói riêng đã rất quan tâm, dành ngân sách, đồng thời vận động các nguồn lực để chăm lo tết cho người dân, bảo đảm tất cả hộ nghèo, hộ cận nghèo, gia đình chính sách, công nhân có hoàn cảnh khó khăn đều có quà tết. Đồng chí mong bà con tiếp tục thi đua lao động sản xuất, vươn lên thoát nghèo; đề nghị cấp ủy, chính quyền, MTTQ, các đoàn thể chính trị - xã hội của tỉnh và huyện Thái Thụy phấn đấu thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh và tiếp tục quan tâm, dành các nguồn lực thực hiện tốt công tác an sinh xã hội.

Ủy ban MTTQ tỉnh tiếp nhận kinh phí hỗ trợ chương trình “Tết vì người nghèo tỉnh Thái Bình” do Tập đoàn Dầu khí Việt Nam trao tặng.

Nhân dịp này, Tập đoàn Dầu khí Việt Nam trao tặng 300 triệu đồng cho các hộ nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn, gia đình chính sách trên địa bàn huyện Thái Thụy.

Tiếp đó, đồng chí Phó Chủ tịch Quốc hội cùng các đồng chí lãnh đạo tỉnh đã đến thăm, chúc tết và trao 200 suất quà cho người lao động tại nhà máy Toyoda Gosei tại Thái Bình của Tập đoàn sản xuất phụ tùng ô tô hàng đầu Nhật Bản. Đồng chí Phó Chủ tịch Quốc hội cho biết đây là năm thứ tư liên tiếp được lãnh đạo Đảng, Nhà nước phân công thăm hỏi, động viên, tặng quà chúc tết người lao động có hoàn cảnh khó khăn, gia đình chính sách, hộ nghèo tại Thái Bình; mong muốn Nhà máy Toyoda Gosei tại Thái Bình nói riêng, các cấp công đoàn và đoàn viên, người lao động trên địa bàn tỉnh nói chung chấp hành tốt chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước, tiếp tục phát huy tinh thần đoàn kết, hăng say lao động sản xuất, đóng góp vào sự phát triển chung của tỉnh.

Đến thăm, chúc tết cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng cửa khẩu cảng Diêm

Điền (Thái Thụy), đồng chí Phó Chủ tịch Quốc hội nhiệt liệt biểu dương cán bộ, chiến sĩ bộ đội biên phòng luôn phát huy vai trò nòng cốt bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia; tích cực thực hiện chính sách đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh; đồng thời, thực hiện tốt công tác hậu phương quân đội, gắn bó với nhân dân, tham gia phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương và các hoạt động xã hội, từ thiện, chăm lo gia đình chính sách, hộ nghèo. Nhấn mạnh nhiệm vụ của bộ đội biên phòng có tính chất rất đặc thù, đồng chí đề nghị đơn vị tiếp tục nỗ lực, cố gắng đạt nhiều thành tích xuất sắc hơn nữa, vượt qua khó khăn, thách thức, chủ động dự báo, nắm bắt tình hình từ sớm từ xa; là chỗ dựa vững chắc cho nhân dân, nhất là ngư dân địa phương, góp phần giữ vững quốc phòng - an ninh, đồng thời triển khai hiệu quả các chương trình an sinh xã hội trên địa bàn.

Buổi chiều, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định cùng các đồng chí lãnh đạo tỉnh, Ngân hàng Nông nghiệp

và Phát triển nông thôn Việt Nam Chi nhánh Thái Bình, Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam Chi nhánh Bắc Thái Bình đã trao 390 suất quà cho hộ nghèo, hộ cận nghèo, gia đình có hoàn cảnh khó khăn tại huyện Đông Hưng. Đồng chí khẳng định: Việc quan tâm đến các gia đình chính sách, hộ nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn là chủ trương nhất quán của Đảng, Nhà nước ta, nhất là dịp tết đến xuân về để mọi người, mọi nhà đều có tết, không để ai bị bỏ lại phía sau. Đồng chí ghi nhận, biểu dương, đánh giá cao kết quả phát triển kinh tế - xã hội của huyện, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị trong việc chăm lo tết cho các gia đình, đối tượng chính sách, người có công với cách mạng, hộ nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn. Trong không khí đầm ấm, đồng chí Phó Chủ tịch Quốc hội gửi những lời chúc mừng tốt đẹp nhất đến Đảng bộ, chính quyền và nhân dân huyện Đông Hưng, đồng thời đề nghị tập thể lãnh đạo, cán bộ và toàn thể nhân dân

(Xem tiếp trang 2)

NHÓM PHÓNG VIÊN

Quét mã QR để xem
Báo Thái Bình điện tử
tại địa chỉ <https://baothaibinh.com.vn>

Quét mã QR để xem
phiên bản báo in
trên Báo Thái Bình điện tử

Quét mã QR để xem Fanpage
Báo Thái Bình điện tử tại địa chỉ
<https://www.facebook.com/baothaibinh.com.vn>

Trang 8

Phát huy giá trị di sản văn hóa nhà Trần trên mảnh đất Long Hưng

Đồng chí Nguyễn Khắc Định, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội và lãnh đạo Tập đoàn Dầu khí Việt Nam trao quà cho các gia đình chính sách huyện Thái Thụy.

Lãnh đạo Tập đoàn Dầu khí Việt Nam trao kinh phí hỗ trợ chương trình “Tết vì người nghèo” cho Ủy ban MTTQ huyện Thái Thụy.

Đồng chí Nguyễn Khắc Định, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội và lãnh đạo Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam tặng quà, chúc tết công nhân Nhà máy Toyota Gosei Thái Bình.

Đồng chí Nguyễn Khắc Định, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội và lãnh đạo Agribank Chi nhánh Bắc Thái Bình tặng quà tết gia đình chính sách huyện Đông Hưng.

trong huyện hăng hái tham gia sản xuất, phấn đấu xây dựng huyện Đông Hưng thành huyện tiêu biểu của tỉnh Thái Bình.

Đến thăm, tặng quà ông Trần Duy Phiên, thương binh hạng 1/4 (thôn Cổ Xá) và ông Hoàng Minh Cân, người cao tuổi tròn 100 tuổi (thôn Tân Hòa), xã Phong Dương Tiến (Đông Hưng), thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, đồng chí Phó Chủ tịch Quốc hội gửi lời thăm hỏi, động viên, đồng thời bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc trước những đóng góp, hy sinh to lớn của các cựu chiến binh trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Ân cần thăm hỏi sức khỏe, cuộc sống của ông Hoàng Minh Cân, đồng chí mong muốn ông và gia đình tiếp tục phát huy vai trò gương mẫu trong xây dựng gia đình văn hóa, giáo dục con cháu xây

dựng nếp sống văn minh, thi đua học tập, lao động, sản xuất, góp phần xây dựng quê hương ngày càng phát triển. Đồng chí đề nghị Đảng bộ, chính quyền và nhân dân tỉnh Thái Bình, huyện Đông Hưng thực hiện tốt hơn nữa chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đối với thương binh, bệnh binh, người có công với cách mạng, người cao tuổi, góp phần nhân lên truyền thống “Uống nước nhớ nguồn” tốt đẹp của dân tộc.

* Chiều ngày 11/1, Ủy ban MTTQ tỉnh tổ chức tiếp nhận quà tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025 của Tập đoàn Dầu khí Việt Nam dành tặng hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn tỉnh. Dự tiếp nhận có các đồng chí: Nguyễn Khắc Định, Ủy viên Ban Chấp hành

Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội; Vũ Thanh Vân, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ tỉnh; các đồng chí lãnh đạo UBND tỉnh.

Với mong muốn mọi người, mọi nhà đều được vui xuân đón tết, thông qua Ủy ban MTTQ tỉnh Thái Bình, Tập đoàn Dầu khí Việt Nam đã trao 500 triệu đồng để giúp đỡ hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn tỉnh, góp phần để các gia đình đón tết thêm vui vẻ, ấm áp.

Đồng chí Chủ tịch Ủy ban MTTQ tỉnh gửi lời cảm ơn đến Tập đoàn Dầu khí Việt Nam đã quan tâm, chung sức cùng tỉnh chăm lo tết cho người nghèo. Đồng thời khẳng định những món quà thiết thực, ý nghĩa này sẽ giúp các hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn có

thêm niềm vui, nguồn động viên về vật chất và tinh thần để vươn lên trong cuộc sống. Đồng chí cũng bày tỏ mong muốn trong thời gian tới tỉnh sẽ tiếp tục nhận được sự quan tâm, giúp đỡ của Tập đoàn Dầu khí Việt Nam.

* Chiều ngày 11/1, các đồng chí: Vũ Thanh Vân, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ tỉnh; Phạm Văn Nghiễm, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh đến thăm, tặng quà 28 người có công tại Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng cho người tâm thần, xã Đông Kinh (Đông Hưng).

Đồng chí Chủ tịch Ủy ban MTTQ tỉnh và đồng chí Phó Chủ tịch UBND tỉnh đã thăm hỏi sức khỏe và gửi lời tri ân sâu sắc, chia sẻ với những nỗi đau về thể chất, tinh

HỘI TRUYỀN THỐNG TRƯỜNG SƠN - ĐƯỜNG HỒ CHÍ MINH TỈNH THÁI BÌNH Ủng hộ hơn 900 triệu đồng xây dựng nông thôn mới

Sáng ngày 11/1, Hội Truyền thống Trường Sơn - Đường Hồ Chí Minh tỉnh tổ chức hội nghị tổng kết công tác hội năm 2024, triển khai phương hướng, nhiệm vụ năm 2025.

Năm 2024, Hội Truyền thống Trường Sơn - Đường Hồ Chí Minh tỉnh hoàn thành toàn diện các nhiệm vụ. Các cấp hội đã trao 2.350 suất quà với tổng số tiền hơn 460 triệu đồng cho đối tượng chính sách, người có công, hội viên nghèo, cận nghèo, hoàn cảnh khó khăn; tổ chức khám bệnh, tư vấn sức khỏe cho 300 hội viên hoàn cảnh khó khăn và cấp thuốc miễn phí trị giá hơn 180 triệu đồng; tổ chức xây dựng nhà tình nghĩa cho hội viên với tổng kinh phí 106 triệu đồng; vận động ủng hộ đồng bào khắc phục hậu quả bão số 3 được 120 triệu đồng cùng nhiều vật chất thiết yếu. Hội Nữ chiến sĩ Trường Sơn tỉnh trao kinh phí sửa chữa nhà dột nát cho 9 hội viên và tặng 10 chăn ấm cho 10 hội viên nữ chiến

sĩ Trường Sơn tỉnh. Hội viên gương mẫu, tham gia ủng hộ xây dựng nông thôn mới hơn 4.500 ngày công, hơn 900 triệu đồng, hiến hơn 300m² đất thổ cư để mở đường liên thôn, xã.

Năm 2025, Hội Truyền thống Trường Sơn - Đường Hồ Chí Minh tỉnh phấn đấu 100% xã, phường, thị trấn có đủ điều kiện thành lập hội; 100% cơ sở hội làm tốt công tác tình nghĩa, chăm sóc, giúp đỡ hội viên khó khăn, vận động xây dựng quỹ “Nghĩa tình đồng đội” để giúp đỡ hội viên khó khăn sửa chữa, xây mới nhà. Phấn đấu 90% cơ sở hội đạt trong sạch, vững mạnh, 100% gia đình hội viên đạt danh hiệu “Gia đình văn hóa”.

Tại hội nghị, 50 tập thể, cá nhân được Hội Truyền thống Trường Sơn - Đường Hồ Chí Minh tỉnh khen thưởng vì có đóng góp tích cực cho phong trào, hoạt động hội.

HỒNG QUÂN

QUỲNH PHỤ Tổng thu ngân sách tăng 24,4%

Chiều ngày 11/1, UBND huyện Quỳnh Phụ tổ chức hội nghị tổng kết công tác tài chính, thuế, kho bạc và kinh tế - hạ tầng năm 2024, triển khai nhiệm vụ năm 2025.

Năm 2024, tổng thu ngân sách dự toán HĐND huyện giao 2.305,9 tỷ đồng, kết thúc năm ước thực hiện 3.092,7 tỷ đồng, đạt 134,1% dự toán, tăng 24,4% so với năm 2023, trong đó thu từ tiền sử dụng đất đạt 1.431,3 tỷ đồng, tăng 180,7% so với dự toán UBND tỉnh giao. Công tác quản lý thuế đã thực hiện tăng cường kiểm tra bảo đảm theo quy định, tổng số thuế truy thu sau kiểm tra trên 1,6 tỷ đồng. Thông qua công tác kiểm tra đã kịp thời chấn chỉnh những sai sót trong việc kê khai, nộp thuế của doanh nghiệp, góp phần tăng thu ngân sách nhà nước. Trong lĩnh vực kinh tế - hạ tầng, giá trị sản xuất công nghiệp - xây dựng tăng 15,6%; công tác lập quy hoạch bảo đảm theo tiến độ và chất lượng... góp phần quan trọng để huyện hoàn thành kế hoạch phát triển kinh tế, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

Năm 2025, mục tiêu đề ra tổng thu ngân sách huyện Quỳnh Phụ thực hiện 4.149,7 tỷ đồng, trong đó ngân sách cấp huyện và cấp xã 3.312,6 tỷ đồng (chưa tính kết dư và chuyển nguồn năm 2024); lĩnh vực kinh tế - hạ tầng phấn đấu tốc độ tăng trưởng 12,6%, trong đó ngành công nghiệp, xây dựng tăng 14,6%, ngành thương mại, dịch vụ tăng 10,6%...

Tại hội nghị, nhiều tập thể, cá nhân có thành tích trong công tác tài chính, ngân sách, thuế và kinh tế - hạ tầng năm 2024 được UBND huyện khen thưởng.

NGUYỄN CƯỜNG

Đồng chí Nguyễn Khắc Định, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội tặng quà, chúc tết ông Trần Duy Phiên, thương binh hạng 1/4, xã Phong Dương Tiến (Đông Hưng).

Đồng chí Nguyễn Khắc Định, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội tặng quà, trao thiệp chúc thọ 100 tuổi tới ông Hoàng Minh Cân, xã Phong Dương Tiến (Đông Hưng).

Đồng chí Nguyễn Khắc Định, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội động viên cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng cửa khẩu cảng Diêm Điền (Thái Thụy).

Các đồng chí lãnh đạo UBND tỉnh, Ủy ban MTTQ tỉnh tặng quà tết cho người có công tại Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng cho người tâm thần tỉnh Thái Bình.

thân của các thương bệnh binh nặng, thân nhân người có công đang được chăm sóc, nuôi dưỡng tại Trung tâm. Các đồng chí khẳng định thương bệnh binh, thân nhân người có công với cách mạng là những tấm gương sáng về tinh thần yêu nước, góp phần giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ hôm nay và mai sau. Đồng thời, đề nghị Trung tâm nỗ lực phấn đấu vượt qua mọi khó khăn, tiếp tục chăm lo tốt hơn cả về vật chất lẫn tinh thần cho người và thân nhân người có công đang được nuôi dưỡng tại đây, qua đó phát huy truyền thống “Uống nước nhớ nguồn” tốt đẹp của dân tộc.

Nhân dịp này, đồng chí Chủ tịch Ủy ban MTTQ tỉnh và đồng chí Phó Chủ tịch UBND tỉnh đã tặng quà cho các thương bệnh binh nặng, tập thể cán bộ, nhân

viên Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng cho người tâm thần.

* Sáng ngày 11/1, Hội Bảo trợ người khuyết tật và Bảo vệ quyền trẻ em tỉnh, Hội Nạn nhân chất độc da cam/Đioxin tỉnh, Câu lạc bộ Golf Bông Lúa Vàng tại Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức trao quà tết cho người khuyết tật, trẻ mồ côi, nạn nhân chất độc da cam trên địa bàn tỉnh. Đồng chí Phạm Văn Nghiêm, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh tối dự.

Tại buổi trao quà, đồng chí Phó Chủ tịch UBND tỉnh đã trao 32 suất quà của Tỉnh ủy, HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ tỉnh cho người khuyết tật, trẻ mồ côi, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn và nạn nhân chất độc da cam của 8 huyện, thành phố trên địa bàn tỉnh.

Câu lạc bộ Golf Bông Lúa Vàng tại Thành phố Hồ Chí Minh hỗ trợ 200 triệu đồng cho 32 gia đình người khuyết tật, trẻ mồ côi, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, nạn nhân chất độc da cam của tỉnh Thái Bình.

Đây là hoạt động thiết thực, thể hiện sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền, tổ chức, doanh nghiệp đối với những hoàn cảnh không may mắn, giúp họ vui với cuộc sống, vươn lên trong cuộc sống và đón tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025 đầm ấm, vui vẻ.

* Sáng ngày 11/1, tại Công ty Cổ phần May Việt Trí, xã Quỳnh Hội (Quỳnh Phụ), Liên đoàn Lao động huyện Quỳnh Phụ tổ chức chương trình “Tết sum vầy - Xuân ơn Đảng” và trao quà cho đoàn viên công đoàn có hoàn cảnh khó khăn dịp tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025.

Liên đoàn Lao động huyện đã trao 1.045 suất quà, mỗi suất trị giá từ 500.000 - 800.000 đồng cho đoàn viên, người lao động thuộc 74 công đoàn cơ sở. Ngoài các suất quà của Liên đoàn Lao động tỉnh, Liên đoàn Lao động huyện, trong dịp tết năm nay, 173 công đoàn cơ sở của huyện đã trích kinh phí chăm lo tết cho trên 24.000 đoàn viên, người lao động với tổng trị giá trên 6,6 tỷ đồng, đồng thời tổ chức nhiều hoạt động vui chơi giải trí như bốc thăm trúng thưởng, giao lưu văn hóa, văn nghệ... cho đoàn viên. Đây là nguồn động viên giúp đoàn viên, người lao động tin tưởng vào tổ chức công đoàn, cố gắng vươn lên trong sản xuất, kinh doanh, yên tâm gắn bó với doanh nghiệp.

CÁC TRƯỜNG HỌC Ở THÁI THỤY

Đầu tư hạ tầng công nghệ thông tin để chuyển đổi số

Những năm qua, các trường học trên địa bàn huyện Thái Thụy đã chú trọng đầu tư cơ sở vật chất, hạ tầng công nghệ thông tin theo hướng hiện đại, đồng bộ.

Tại các trường học, các vị trí cán bộ quản lý, kế toán, thư viện, văn phòng được bố trí máy tính riêng; các tổ, khối ở trường tiểu học, THCS, tiểu học và THCS được trang bị tối thiểu 1 máy tính để phục vụ công tác chuyên môn. 100% các lớp học ở trường mầm non có máy tính được kết nối với tivi màn hình lớn để phục vụ công tác dạy học. 100% các trường tiểu học, THCS, tiểu học và THCS có phòng tin học, thực hiện dạy học môn tin học theo đúng phân phối chương trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo, bảo đảm số lượng máy cho học sinh thực hành không quá 2 học sinh/máy tính. Đến nay, 98% lớp học mầm non có tivi; 100% phòng học dạy học theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 được lắp tivi và internet để phục vụ dạy học. 100% các trường trực thuộc lắp đặt và sử dụng hiệu quả hệ thống camera giám sát tại các lớp học; trên 80% các lớp học được lắp đặt mạng hoặc phủ sóng wifi.

XUÂN PHƯƠNG

HƯNG HÀ

Khai mạc giải bóng đá nhi đồng tranh cúp Luxwall năm 2025

Sáng ngày 11/1, Trung tâm Văn hóa Thể thao huyện Hưng Hà phối hợp với Phòng Giáo dục và Đào tạo, Công ty TNHH Green Villa Việt Nam tổ chức khai mạc giải bóng đá nhi đồng huyện Hưng Hà tranh cúp Luxwall năm 2025.

Giải diễn ra trong 2 ngày 11 - 12/1, thu hút gần 100 vận động viên của 8 đội tiêu biểu đại diện cho các cụm trường tiểu học trên địa bàn huyện tham gia. Các đội chia làm 2 bảng thi đấu, mỗi bảng chọn ra các đội để thi đấu vòng bán kết, chung kết tranh giải nhất, nhì.

Với tinh thần đoàn kết, các đội đã cống hiến cho khán giả những trận bóng hay, nhiều bàn thắng đẹp. Kết thúc giải, Ban tổ chức trao cờ và giải thưởng cho các đội đạt giải, đồng thời lựa chọn đội xuất sắc nhất tham dự giải bóng đá nhi đồng cấp tỉnh trong thời gian tới.

THANH THỦY

Tham gia giải có gần 100 vận động viên của 8 cụm trường tiểu học.

Những dòng họ khoa bảng tiêu biểu ở Thái Bình

■ NGUYỄN THANH
Vũ Quý, Kiến Xương

Lịch sử khoa cử thời Nho học của Việt Nam còn lưu truyền hàng chục dòng họ ở Thái Bình giàu truyền thống khoa bảng, đời nối đời hiển đạt khoa danh, từng được sử sách tôn vinh là những dòng họ văn hiến.

Những trường hợp được xác định là dòng họ khoa bảng thường có các thế hệ ông cháu, cha con, chú cháu, anh em cùng đỗ đại khoa với các danh vị: Trạng nguyên, Bảng nhãn, Thám hoa, Hoàng giáp, Tiến sĩ, Phó bảng. Điều rất đáng tự hào là hầu hết các trí thức đại khoa của những dòng họ khoa bảng ở Thái Bình đều có công danh sự nghiệp, đức hạnh để đời, khi qua đời được thờ làm phúc thần ở các làng quê, nhiều người được sử sách vinh danh là những “nhà Nho có công lao phò tá” hoặc là những “bê tôi tiết nghĩa”.

Người khai khoa cho truyền thống khoa bảng ở Thái Bình đồng thời cũng là người xây móng đắp nền cho truyền thống một dòng họ khoa bảng ở làng An Đề (Vũ Thư) là Tiến sĩ Đặng Nghiêm (1155 - 1236), khoa Bính Thìn (1185). Cháu nội của ông là Hoàng giáp Đặng Diễn khoa Nhâm Thìn (1232). Từ thời Lý - Trần trở về sau hậu duệ dòng họ này tuy không có người đỗ đại khoa nhưng học phong vẫn đời nối đời thịnh đạt.

Từ đường họ Quách ở làng Phúc Khê (Thái Thụy) còn lưu giữ được bức đại tự “Thi lễ truyền gia” của triều đình nhà Lê ban tặng. Vào thế kỷ XV, họ Quách lấy lòng tiếng tăm do có hai anh em ruột đỗ đại khoa và đều trở thành những bậc đại thần có danh cao vọng trọng ở triều Lê sơ. Quách Đình Bảo (1440 - 1507), đỗ Thám hoa khoa Quý Mùi (1463), làm quan đến chức Thượng thư Bộ Lễ, Thượng thư Bộ Hình. Khi về hưu được phong hàm Thái phó. Quách Hữu Nghiêm (1445 - 1505), đỗ Hoàng giáp khoa Bính Tuất (1466), làm quan tới chức Thái Thường tự khanh. Điều đặc biệt là hai anh em nhà họ Quách này đều được cử đi sứ sang nhà Minh và đều nổi danh vì thơ hay sứ giỏi.

Có lẽ, nổi trội hơn cả trong số các dòng họ khoa bảng của Thái Bình và của cả Việt Nam là trường hợp dòng họ Đỗ ở làng An Bài (Quỳnh Phụ) liên tiếp 5 đời có 6 cha con, anh em, ông cháu nối tiếp nhau thi đỗ đại khoa. Từ đường dòng họ Đỗ ở An Bài còn giữ được đôi câu đối: “Toàn tộc lục đại khoa liên đăng ngũ thế/ Nhất môn tam Hoàng giáp hựu trúng tam khôi”. Nghĩa là: “Toàn họ có 6 người đỗ đại khoa liên trong 5 đời/Một nhà có 3 Hoàng giáp lại thêm một người trúng Tam khôi”. Người khai khoa của dòng họ này là Đỗ Hoàn, còn có tên Đỗ Duệ, Hoàng giáp khoa Ất Mùi (1475), làm quan tới Tham chính trấn Sơn Nam, được vị vua sáng Lê Thánh Tông hết mực sủng ái. Con trai Đỗ Hoàn là Đỗ Toại, Tiến sĩ khoa Bính Thìn (1496), làm quan tới chức Tả thị lang bộ Lễ, trải ba lần đi sứ sang nhà Minh. Khi mất được truy phong hàm Thái Bảo. Con trai Đỗ Toại là Đỗ Cảnh, Hoàng giáp khoa Giáp Tuất (1514), làm quan đến Tả thị lang Bộ Binh, đi sứ sang nhà Minh. Con trai Đỗ Cảnh là Đỗ Nhân An, Tiến sĩ khoa Giáp Thìn (1544), làm quan tới chức Lễ bộ Tả thị lang, đi sứ sang nhà Minh... Cuối đời, ông mở trường dạy học ở quê nhà, có nhiều người hiển đạt, trong đó hai con trai của ông là Đỗ Cung đỗ Thám hoa và Đỗ Diễn đỗ Hoàng giáp cùng khoa Canh Thân (1580).

Trong lịch sử khoa cử thời Nho học tỉnh Thái Bình có hai vị Trạng nguyên đều là người khai mở mệnh mạch khoa bảng cho dòng họ của mình. Phạm Đôn Lễ (1454 - ?), quê làng Hải Triều (Hưng Hà), Trạng nguyên khoa Tân Sửu (1481). Năm 1484, làm Chánh sứ sang nhà Minh. Nhân

Quang cảnh Lễ xướng danh ở trường thi Nam Định năm Mậu Tý (1888) cho các thí sinh trúng Cử nhân.

Ảnh tư liệu

chuyến đi này, ông học được kỹ thuật dệt chiếu tân tiến. Khi về nước truyền dạy lại cho dân làng. Dân tôn ông là Trạng Chiếu. Khi ông mất, dân lập đền thờ gọi là đền Quan Trạng. Người cháu gọi Phạm Nguyên Chấn (1470 - 1530), Hoàng giáp khoa Kỷ Mùi (1499), làm quan tới chức Thiêm Đô ngự sử và cũng được cử đi sứ sang nhà Minh. đương thời nổi tiếng là một học quan giàu khí tiết.

Trạng nguyên Đỗ Lý Khiêm (? - 1512), khoa Kỷ Mùi (1499), người làng Ngoại Lãng (Vũ Thư), làm quan đến Phó Đô ngự sử. Là người tiết tháo, có tài thao lược. Năm 1509, làm Chánh sứ sang nhà Minh. Khi đoàn về đến Bằng Tường thì gặp cướp, ông đã dùng cảm chống trả, bị trọng thương và mất trên đường về. Vua truy phong tước Thái Bảo, hàm Thượng thư, phong làm Phúc thần làng Ngoại Lãng. Đền thờ ông còn ghi: “Cảnh Thống Trạng nguyên vọng phiên sơn đầu/Bằng Tường sử tử tiết lâm băng sương” (Đỗ Trạng nguyên năm Cảnh Thống danh vọng như núi cao, như Bắc đầu/Đi sứ tử tiết ở Bằng Tường, tinh thần khí tiết như băng sương). Em ruột Đỗ Lý Khiêm là Đỗ Oánh (có sách chép là Đỗ Dung hoặc Đỗ Vinh), Hội nguyên khoa Mậu Thìn (1508), làm quan tới chức Phó Đô ngự sử. Năm 1516, Trịnh Duy Sản giết vua Lê Tương Dực, Trần Cảo nổi loạn chiếm kinh thành. Đỗ Oánh phò Chiêu Tông đánh nhau với quân Trần Cảo ở Hồng Đàm, nay thuộc quận Hoàng Mai, Hà Nội, bị chết trận. Vua Chiêu Tông truy phong tước Thái Bảo, phong làm Phúc thần làng Văn Lãng. Đền thờ ông còn ghi: “Hồng Đàm nhất chiến trung thần liệt/Văn Lãng thiên thu

nghĩa sĩ từ” (Một trận chiến đấu ở Hồng Đàm ngài là trung thần liệt/Ngàn năm đất Văn Lãng còn đền thờ bậc nghĩa sĩ). Ngôi từ đường họ Đỗ ở làng Song Lãng còn lưu giữ được câu đối “Cảnh Thống Trạng nguyên, Đoàn Khánh Hội nguyên tịnh nghĩa/Bằng Tường sử tiết, Hồng Đàm sủy tiết thanh cao” (Trạng nguyên năm Cảnh Thống, Hội nguyên năm Đoàn Khánh đều là bậc trung nghĩa/ Bằng Tường cờ sứ, Hồng Đàm cờ chiến thanh cao).

Vào đầu thế kỷ XVI, dòng họ Nguyễn ở làng Đông Địa Linh nay là thôn Đông Linh, thị trấn An Bài (Quỳnh Phụ) có Hoàng giáp Nguyễn Doãn Khâm, khoa Giáp Tuất (1514), làm quan đến Thị lang Bộ Lại. Được cử làm chánh sứ sang nhà Minh. Đi sứ về được thăng Lễ bộ Thượng thư. Người cháu gọi Nguyễn Doãn Khâm bằng chú ruột là Tiến sĩ Nguyễn Quý Lương khoa Kỷ Sửu (1529), làm Tham chính Cao Bằng đã cùng anh ruột là Nguyễn Duy Hòa, Hoàng giáp khoa Ất Mùi (1535), làm Tổng binh thiêm sự trấn thủ Cao Bằng có nhiều công lao mở mang giáo hóa vùng biên giới. Hậu duệ của dòng họ này có Nguyễn Duy Hợp (1744 - 1803), Tiến sĩ khoa Nhâm Thìn (1772), làm quan tới chức Bồi Tụng, tước Đông Nhạc hầu.

Cũng vào thế kỷ XVI, ở làng Nham Lang (Hưng Hà) có Nguyễn Uyên (1525 - 1580), Tiến sĩ khoa Bính Thìn (1556), làm quan tới Tả thị lang Bộ Lại, làm Chánh sứ sang nhà Minh. Con trai Nguyễn Uyên là Nguyễn Trạch, Tiến sĩ khoa Mậu Thìn (1628), làm tới chức Tham tri Bộ Lại.

Thời nhà Mạc (thế kỷ XVI), ở làng Vang Thượng (Quỳnh Phụ) còn có Nguyễn Viết Hoành (1516 - ?), Tiến sĩ khoa Bính Thìn (1556), làm tới chức Tế tửu Quốc Tử giám.

Cháu gọi ông bằng chú ruột là Nguyễn Duy Hằng, Hoàng giáp khoa Kỷ Mùi (1559), từng đi sứ sang nhà Minh. Vào cuối triều Mạc, làng Tri Lai, nay thuộc thành phố Thái Bình có Tiến sĩ Khiếu Đình Tuấn, khoa Nhâm Thìn (1592). Tròn 300 năm sau, vào khoa Nhâm Thìn (1892) dòng họ này có Khiếu Hữu Sứ đỗ Phó bảng.

Vào thế kỷ XVIII, dưới thời Lê trung hưng, ở Thái Bình xuất hiện khá nhiều dòng họ khoa bảng với những trí thức đại khoa giàu tài năng, phẩm hạnh, trong đó có những người đã trở thành danh nhân đất Việt. Tiêu biểu như họ Lê ở làng Diên Hà (Hưng Hà) với hai cha con Tiến sĩ Lê Trọng Thử, khoa Giáp Thìn (1724) và Tam nguyên Bảng nhãn Lê Quý Đôn, khoa Nhâm Thân (1752). Hai cha con Hoàng giáp Đoàn Nguyễn Thực khoa Nhâm Thân (1752) và Cử nhân Đoàn Nguyễn Tuấn ở làng Hải An (Quỳnh Phụ). Hai cha con Tiến sĩ Uông Sĩ Đoan khoa Tân Sửu (1721) và Tiến sĩ Uông Sĩ Điển khoa Bính Tuất (1766) ở làng Văn Hàn (Thái Thụy)...

Đến triều Nguyễn (thế kỷ XIX), mặc dù các kỳ thi Tiến sĩ tổ chức tại kinh đô Huế nhưng vẫn xuất hiện thêm nhiều dòng họ khoa bảng ở Thái Bình và điều đáng tự hào là hầu hết những vị khoa danh của các dòng họ này đều trở thành những sĩ phu yêu nước chống Pháp được sử sách lưu danh. Tiêu biểu như dòng họ Phạm làng Luyên Khuyết (Thái Thụy) với hai anh em Tiến sĩ Phạm Thế Hiển khoa Kỷ Sửu (1829) và Phó bảng Phạm Thế Húc khoa Quý Mão (1843). Dòng họ Doãn làng Ngoại Lãng (Vũ Thư) với hai anh em Cử nhân Nguyễn Doãn Uẩn khoa Mậu Tý (1828) và Tiến sĩ Doãn Khuê khoa Mậu Tuất (1838) là hai danh nhân rạng ngời phẩm hạnh, công danh. Dòng họ Ngô - Nguyễn làng Trinh Phố (Tiền Hải) với hai anh em Cử nhân Ngô Đức Trạch khoa Ất Mão (1855) và Đình nguyên Hoàng giáp Nguyễn Quang Bích khoa Kỷ Tỵ (1869) là những sĩ phu đi tiên phong trong phong trào cần vương chống Pháp. Dòng họ Nguyễn Doãn làng Hành Dũng Nghĩa (Vũ Thư) từ thế kỷ XVIII có Cử nhân Nguyễn Doãn Trung làm quan tới chức Hàn lâm viện Thị độc. Ông có 6 người con, trong đó có ba Cử nhân, hai Tú tài và một Nhị trường. Cả sáu người đều là nhà giáo thành danh. Ba Cử nhân là Nguyễn Doãn Vọng khoa Đinh Mão (1867), Nguyễn Doãn Cử khoa Giáp Tý (1863), Nguyễn Doãn Tựu khoa Canh Ngọ (1870), cả ba anh em đều là những nhà giáo, học quan nhiệt thành, bền gan yêu nước chống Pháp.

Ngoài những dòng họ khoa bảng tiêu biểu như trên còn có thể kể đến hàng chục dòng họ khác đời nối đời có học phong hưng thịnh. Truyền thống khoa bảng của những dòng họ này đã và đang được các thế hệ hậu duệ kế thừa, phát huy ở thời đại mới, góp phần làm rạng rỡ thêm truyền thống hiếu học thành danh của Thái Bình.

Tâm nhang ở Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao

■ NGUYỄN CÔNG LIÊM
Thành phố Thái Bình

Tiết đông chí trời rét căm căm, hàn thử biểu khu vực Thái Bình những ngày cuối năm có ngày dưới 15 độ. Chẳng có ai ở tuổi già lại chọn đi “du lịch” miền Tây Bắc vào thời điểm này. Nhưng chúng tôi lại chọn những ngày giá rét để lên Điện Biên, lên vùng lòng chảo Mường Thanh thắp nén tâm nhang tri ân các anh hùng liệt sĩ ở Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao... Đó là tâm đức, ân tình của những tấm lòng thiện nguyện Câu lạc bộ (CLB) thiện nguyện kết nối thông tin hỗ trợ gia đình liệt sĩ tỉnh Thái Bình.

“Qua miền Tây Bắc núi ngút ngàn trùng xa, suối sâu, đèo cao bao khó khăn vượt qua...” - tôi ngân nga lời bài hát suốt chặng đường hơn 500km từ quê hương Thái Bình dẫn lối, tiếp sức tôi và các thành viên CLB thiện nguyện kết nối thông tin hỗ trợ gia đình liệt sĩ tỉnh Thái Bình lên “thung lũng Mường Thanh” tỉnh Điện Biên để một lần thăm viếng Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao. Trưởng đoàn Chủ nhiệm CLB thiện nguyện, cựu chiến binh (CCB), thương binh Phạm Ngọc Sơn (Sơn “cháy”) và phó trưởng đoàn, được sĩ, doanh nhân Vũ Minh Hiến cùng cựu sĩ quan công an Bùi Văn Tý là người thiết kế cho chuyến đi tri ân liệt sĩ miền Tây Bắc. Chuyến đi còn có thêm 4 CCB đang sinh sống tại Hà Nội là những người bạn ân tình của CLB thiện nguyện hỗ trợ gia đình liệt sĩ tỉnh Thái Bình.

Trước giờ xe xuất phát, tôi nghe được sĩ Vũ Minh Hiến trải lòng: Không gì vui khi trước thêm năm mới đến gia đình chúng tôi được ông Bùi Văn Tý và CLB thiện nguyện kết nối thông tin, đã xác định và tìm được phần mộ của anh trai chồng tôi là liệt sĩ Trần Văn Tảo, sinh năm 1944, quê ở xã Quỳnh Hồng, huyện Quỳnh Phụ, nhập ngũ năm 1962, hy sinh năm 1964 tại bản Tam Ngộ Toong nước bạn Lào... Đã 60 năm biệt vô âm tín, nay danh tính liệt sĩ Trần Văn Tảo đã được xác định rõ, phần mộ được quy tập về an nghỉ tại Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao, xã Thanh Nứa, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên. Gia đình tôi vô cùng cảm phục và cảm tạ tấm lòng thiện nguyện của các anh, các chị trong CLB thiện nguyện hỗ trợ gia đình liệt sĩ tỉnh Thái Bình. Tối 18 giờ ngày 26/12/2024, đoàn chúng tôi đã đến thị trấn nông trường Mộc Châu và dừng lại nghỉ một đêm ở đây. Thời tiết ở Mộc Châu sương mù giăng ngay trước mặt, mưa phùn nhỏ nhỏ, cái buốt lạnh, cái rét căm căm. Chủ nhà nghỉ Việt Hoàng niềm nở đón chúng tôi và thông báo, thời tiết ở Mộc Châu đang 11 độ. Các bác, các cô nhận phòng nghỉ rồi sang bên nhà ăn cơm chiều. Bữa cơm chiều, chúng tôi được đón thêm hai vị khách sỏ tại là ông Bùi Minh Thuận, 76 tuổi, quê gốc xã Quỳnh Hội và ông Nguyễn Hữu Luận quê vợ xã Quỳnh Hồng, huyện Quỳnh Phụ. Cả hai ông đều chung tâm nguyện hỗ trợ gia đình liệt sĩ và luôn hướng tâm về với quê nhà.

Đoàn chúng tôi rời thị trấn nông trường Mộc Châu từ trước 5 giờ sáng ngày 27/12, xe tiếp tục “vượt dốc băng đèo” lên Điện Biên. Đúng 9 giờ 30 phút đoàn dừng chân trên đỉnh “chị gánh, anh thô”, “đèo Pha Đin”, tôi nghe ai đó đọc lời bài thơ: Dốc Pha Đin chị gánh, anh thô/Đèo Lũng Lô anh hò, chị hát... Pha Đin gần trưa mà sương vẫn giăng giăng, gió vẫn rét. Một em bé bán ngô luộc ở đỉnh đèo cất tiếng: Ông ơi! Tý nữa là có mặt trời rồi

Câu lạc bộ thiện nguyện kết nối thông tin hỗ trợ gia đình liệt sĩ tại phần mộ liệt sĩ Trần Văn Tảo.

đó! Mây nó đang chạy rồi kia kia. Cháu bé hướng cánh tay lên trời và nói như vậy. Tôi giờ điện thoại chụp mấy tấm hình rồi vội bước lên xe cùng các thành viên hành trình hướng lên thung lũng Mường Thanh. Xe chúng tôi lượn qua mấy khúc đèo là trời hừng nắng, chị Minh Hiến nói: Các anh chị thấy không? Hành hương đi du lịch thì có thể sẽ gặp thời tiết chẳng lành. Đoàn chúng ta đi tri ân liệt sĩ là được hương linh các liệt sĩ gia hộ, độ trì. Thời tiết ấm lên và có nắng đẹp quá.

Đúng 12 giờ đoàn chúng tôi có mặt trước cổng Trung tâm tiếp đón thân nhân liệt sĩ và điều dưỡng người có công với cách mạng tỉnh Điện Biên, phường Thanh Bình, thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên. Một phụ nữ từ trong Trung tâm bước ra với nụ cười thân thiện, giọng nói trong trẻo, hồn hậu: Em chào các bác, các anh người có công tỉnh Thái Bình đã đến thăm Trung tâm đón tiếp và chăm sóc người có công tỉnh Điện Biên. Em tên là Chiến, Phó Trưởng phòng Chăm sóc sức khỏe Trung tâm này ạ. Em được lãnh đạo Sở Lao động - Thương binh và Xã hội giao nhiệm vụ đón tiếp các bác và các anh chị quê hương Thái Bình, quê hương của cụ Hoàng Công Chất và quê hương của bác Tạ Quốc Luật người cầm cờ và bắt sóng tướng Đờ Cát ở Điện Biên Phủ. Vừa đến “lòng chảo” Mường Thanh đã nhận được lời chào hỏi và nụ cười tươi tắn của chị Chiến, cả đoàn không ai còn mệt nhọc nữa. Tiếp đó đoàn chúng tôi được hướng dẫn nhận phòng nghỉ và được mời ăn cơm trưa, bữa cơm gạo đặc sản Điện Biên, thức ăn có thịt gà kho gừng, canh cá suối, có rau cải mèo... không chỉ ngon miệng mà

thật ấm tình người. 14 giờ ngày 27/12 đoàn ghé thăm lãnh đạo Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Điện Biên và làm thủ tục để đến Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao dâng hoa và thắp hương tri ân các anh hùng liệt sĩ. Chủ nhiệm CLB thiện nguyện Phạm Ngọc Sơn nhắc nhở mọi người chỉnh đốn trang phục để vào nghĩa trang.

Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao được tỉnh Điện Biên xây dựng trên một quả đồi lớn nằm trên địa bàn bản Tông Khao, xã Thanh Nứa, huyện Điện Biên. Nghĩa trang được quy tập phần mộ (hài cốt và chân linh) các anh hùng liệt sĩ từ Nghĩa trang Hòa Bình, Nghĩa trang Liệt sĩ Bản Kéo và Nghĩa trang Liệt sĩ quân tình nguyện Việt Nam hy sinh trên chiến trường nước bạn Lào, tỉnh U Đôm Xay quy tụ về từ năm 1982. Dâng hoa và thắp hương trước đài tưởng niệm nhìn ra các hướng là thấy sự linh tụ ở nơi này trên 2.800 phần mộ anh hùng liệt sĩ đang yên nghỉ. Đoàn chúng tôi được ông quản trang có tên là Sơn chu đáo hướng dẫn làm lễ đặt vòng hoa và dâng hương trước đài tưởng niệm. Chị Vũ Minh Hiến rưng rưng lệ trước ban thờ: “Con nam mô a di đà Phật... Con xin Đức Phật và hương linh các anh hùng liệt sĩ đang an nghỉ tại Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao chứng giám lòng thành, gia hộ, độ trì cho đoàn của chúng con từ quê hương Thái Bình được đến nơi này dâng vòng hoa và thắp hương tri ân liệt sĩ”. Buổi chiều mùa đông ở “lòng chảo” Mường Thanh, thành phố Điện Biên mà nhiệt độ ấm lạ thường. Khu nghĩa trang Tông Khao sáng rực rỡ bởi trên mỗi phần mộ là một nhánh hoa ban trắng, gió reo vi vu nghe như tiếng nhạc chiều hôn, 13 người trong đoàn

chúng tôi chậm bước đến bên phần mộ liệt sĩ theo hàng dọc, hàng ngang đều tấp tắp. Mỗi nén tâm nhang thắp lên phần mộ là lời của trái tim chúng tôi tri ân các liệt sĩ của mọi miền đất nước đang yên nghỉ tại đồi thiêng Tông Khao. Phần mộ liệt sĩ Trần Văn Tảo nằm phía bên trái đài tưởng niệm liệt sĩ, cả đoàn dừng lại nơi này. Tất cả đều lặng im một phút nghe gió ru nhạc chiều hôn, tất cả đều lặng lẽ thắp hương trên phần mộ liệt sĩ Trần Văn Tảo, rồi tất cả lại tỏa ra thắp hương trên từng phần mộ đồng đội của liệt sĩ Trần Văn Tảo. Thắp hương cúi lạy phần mộ liệt sĩ Trần Văn Tảo là anh trai của chồng, được sĩ Vũ Minh Hiến niệm “Xin hương linh anh Trần Văn Tảo sống khôn, chết thiêng nhận của em ba lạy... Hôm nay em đến nghĩa trang Tông Khao để được dâng hương và thắp nhang tri ân anh và các đồng đội của anh. Chồng em anh Trần Văn Ngẫu không thể lên thắp hương cho anh được vì chồng em đang mắc bệnh hiểm nghèo... anh nhé”.

Đoàn chúng tôi xuống dưới sân đài tưởng niệm Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao và thêm một lần nữa dành một phút mặc niệm tri ân các anh hùng liệt sĩ. Một phút im lặng hòa cùng tiếng gió ru nhạc chiều hôn. Chiều mùa đông ấm Tông Khao linh thiêng nơi các anh nằm với hơn 2.800 phần cốt và linh hồn của những người con đất Việt đã xả thân cho đất nước trường tồn. Hương linh liệt sĩ Trần Văn Tảo người con ưu tú của quê hương xã Quỳnh Văn (Quỳnh Hồng, huyện Quỳnh Phụ) đang yên nghỉ nơi này hình như đang cùng đồng đội theo tiễn chân chúng tôi rời khỏi Nghĩa trang Liệt sĩ Tông Khao để trở lại quê hương Thái Bình.

Làng quất Phú Lễ vào vụ tết

■ ĐÀO QUYÊN

Những ngày này, người dân làng quất cảnh Phú Lễ, xã Tự Tân (Vũ Thư) đang tất bật chuẩn bị những khâu cuối cùng để đưa sản phẩm ra thị trường. Mặc dù trải qua một năm thời tiết không thuận nhưng với kinh nghiệm hàng chục năm trồng quất, bà con vẫn cho ra những cây quất đẹp phục vụ người dân đón tết.

Ông Trần Xuân Ngũ, thôn Phú Lễ, xã Tự Tân (Vũ Thư) tranh thủ cắt tỉa, tạo dáng cho cây trước khi xuất bán ra thị trường.

Đã gần một tháng nay, ngày nào ông Trần Xuân Ngũ, thôn Phú Lễ cũng có mặt tại vườn quất của gia đình từ tờ mờ sáng cho đến chiều muộn để chăm sóc, cắt tỉa, tạo dáng cho cây. Ông chia sẻ: Năm nay người trồng quất rất vất vả vì bão số 3, gió mạnh làm lay gốc, đứt rễ, kết hợp với mưa lớn kéo dài gây ngập úng, làm thiệt hại rất nhiều cây quất, đặc biệt nhiều cây quất to, lâu năm, có giá trị kinh tế cao bị hỏng hắc. Gia đình tôi cũng thiệt hại khoảng 30 gốc quất 3 - 4 năm tuổi. Sau bão, gia đình tập trung chăm sóc, đẩy nhanh tốc độ hồi phục của cây để kịp vụ tết năm nay. Đến thời điểm hiện tại, hơn 100 gốc quất của gia đình đã sẵn sàng xuất

bán ra thị trường bảo đảm mẫu mã, chất lượng. Mỗi cây cao từ 1,6 - 1,7m, đường kính khoảng 1,4 - 1,5m, giá bán trung bình 1,5 triệu đồng/cây. Hiện đã có một số khách đến vườn tham quan, lựa chọn cho mình cây ưng ý và đặt cọc tiền.

Tại gia đình anh Trần Văn Ngọc, mặc dù của bão số 3 khiến gia đình phải đầu tư nhiều công sức và phân bón giúp cây quất nhanh chóng phục hồi song giá thành của cây quất năm nay lại cao hơn so với năm ngoái từ 10 - 20% nên cũng bù đắp lại phần nào thiệt hại. Thời điểm này, nhà vườn của anh đã bắt đầu nhộn nhịp người đến xem, mua cây. Anh Ngọc cho hay: Gia đình tôi trồng quất đến nay được hơn 10

năm. Trước đây, tôi trồng chủ yếu quất thể, quất lùm. Khi thị trường đầu ra ổn định, nắm bắt nhu cầu của người chơi quất cảnh, tôi chuyển sang trồng quất chum, quất bonsai. Ngoài học hỏi từ các nhà vườn có tiếng, tôi tự mày mò, cắt ghép và uốn cành theo các dáng, thể khác nhau. So với trồng quất vườn thì trồng quất chum, quất bonsai vất vả hơn, như chăm con thơ từ lúc chăm sóc cây con ngoài đất, chuyển lên chậu và tạo thế. Tôi thường xuyên phải ra vườn kiểm tra độ ẩm của đất, chất dinh dưỡng cho cây; quan sát sự phát triển của cây qua từng ngày, từng tháng để biết và điều chỉnh thêm bớt chất dinh dưỡng cho phù hợp. Đến thời điểm hiện tại, hơn 300

chậu quất cảnh trong vườn đều cho quả to, đều, đẹp, nếu tính với giá bán thấp nhất là 300.000 đồng/chậu thì gia đình cũng thu về gần 100 triệu đồng.

Theo ông Đặng Văn Cật, Trưởng thôn Phú Lễ: Nghề trồng quất cảnh đã có ở địa phương hàng chục năm nay, tuy nhiên phát triển mạnh nhất là 10 năm trở lại đây với khoảng 60 hộ trồng quất cảnh, trong đó đa phần là các gia đình giáo dân thuộc họ giáo Phú Lễ. Mỗi năm làng quất cảnh Phú Lễ xuất bán ra thị trường hàng nghìn cây quất các loại. Trung bình mỗi sào trồng quất cảnh đem lại lợi nhuận từ 40 - 60 triệu đồng. Với nhiều hộ dân ở Phú Lễ, quất cảnh được coi là cây “xóa đói giảm nghèo”. Nhờ trồng quất cảnh, nhiều gia đình đã tăng thu nhập, cải thiện đời sống. Tuy nhiên, năm nay do ảnh hưởng của bão số 3 và mưa lũ đã khiến cho nhiều diện tích trồng quất bị thiệt hại nặng nề, trong đó có nhiều diện tích hỏng hắc, không thể phục hồi. Với diện tích bị ảnh hưởng nhẹ, bà con tích cực đầu tư phân bón, thuốc trừ sâu để chăm sóc, bảo vệ, uốn tỉa. Hiện nay, các vườn quất đã bắt đầu xuất bán ra thị trường, tuy quả có nhỏ hơn so với mọi năm song về tổng thể cây quất năm nay vẫn bảo đảm thể đẹp, quả sai, đều, lá xanh mướt. Thời điểm tiêu thụ quất mạnh nhất là từ ngày 23 - 30 tháng Chạp. Đối với những chậu quất chum, quất bonsai thì việc vận chuyển dễ dàng hơn so với những cây quất lùm, quất thể. Có nhiều cây quất lùm, quất thể sau khi đào gốc, bó bầu phải cần tới 3 - 4 người mới vận chuyển được.

Anh Phạm Ngọc Thủy, thôn Trà Khê, xã Tân Lập cho biết: Năm nào tôi cũng sang làng Phú Lễ để lựa chọn một cây quất đẹp về chơi tết. Tôi thích quất Phú Lễ là ở thể đẹp, quả sai, cây bền, đặc biệt là giá cả phải chăng phù hợp với điều kiện kinh tế của phần lớn người dân địa phương xung quanh.

Theo ông Phạm Tiến Sỹ, Chủ tịch UBND xã Tự Tân: Thiên tai khắc nghiệt, khó lường gây thiệt hại lớn, tuy nhiên cây quất cảnh vẫn khẳng định hiệu quả kinh tế cao hơn hẳn cây lúa và nhiều loại cây trồng khác, vì thế xã động viên bà con giữ vững niềm tin, khôi phục sản xuất trong những năm tới. Đồng thời, mong rằng quất cảnh năm nay được giá để bà con có thêm thu nhập xứng với công sức vất vả suốt một năm, bù đắp phần nào thiệt hại do bão số 3 gây ra.

Thời điểm hiện tại, nhà vườn của anh Trần Văn Ngọc, thôn Phú Lễ, xã Tự Tân (Vũ Thư) bắt đầu nhộn nhịp người đến xem, mua cây.

Mật và túi mật có vai trò gì trong cơ thể? Các biểu hiện cần nghi ngờ đến bệnh gan mật

■ **Bác sĩ BÙI VŨ KHÚC**

(Tiếp theo số 888, ngày 5/2 và hết)

4 - TÁC DỤNG CỦA DỊCH MẬT

a) Dịch mật có vai trò chính là hỗ trợ vào quá trình tiêu hóa của cơ thể.

Cụ thể là:

+ Kích thích quá trình sản sinh các men tiêu hóa trong dịch tụy và dịch ruột, đồng thời hoạt hóa các men này.

+ Giúp kích thích nhu động ruột, từ đó tạo môi trường kiềm trong ruột, ngăn ngừa sự tấn công của các loại vi khuẩn đi ngược lên phần trên của ruột non.

+ Khi thực hiện hoạt động ăn uống, dịch mật sẽ được đẩy xuống tá tràng để làm nhiệm vụ tiêu hóa thức ăn. Nếu không có dịch mật đồng nghĩa với việc chất béo không được tiêu hóa, khiến cơ thể không thể hấp thu chất béo cũng như các vitamin tan trong dầu A, D, E và K.

+ Ngoài chức năng hỗ trợ quá trình tiêu hóa như trên, dịch mật còn hỗ trợ loại bỏ bớt các sản phẩm thoái hóa trong hồng cầu, hình thành nên màu sắc của mật.

b) Nếu dịch mật bị ảnh hưởng.

(như bị sỏi mật, dị dạng đường mật, khối u, phẫu thuật cắt túi mật...)

Có thể dẫn đến hiện tượng ăn uống khó tiêu, chậm tiêu, chướng bụng.

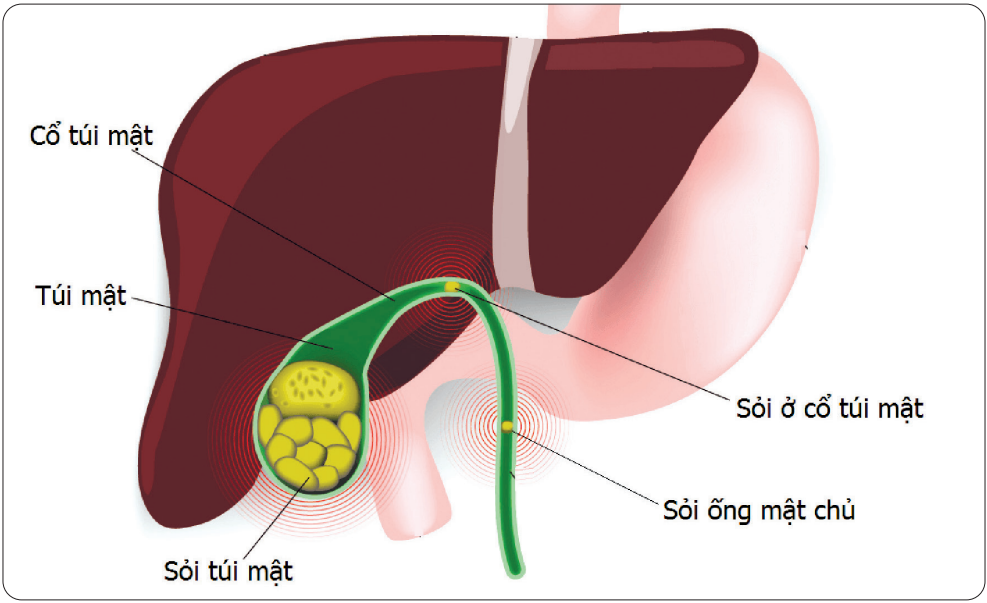
c) Khi cơ thể có rối loạn vận động mật.

+ Dẫn đến các biểu hiện như: khó tiêu, đau gan, đau vùng hạ sườn phải, đau lưng, và cảm giác đầy hơi.

+ Các nguyên nhân gây ra rối loạn vận động mật có thể bao gồm mất cân bằng giữa các hormone và chất dẫn truyền thần kinh, viêm nhiễm đường mật hoặc túi mật, căng thẳng thần kinh và nhiều yếu tố khác.

B - NHỮNG BIỂU HIỆN PHẢN ÁNH VỀ BỆNH GAN MẬT

Có nhiều bệnh lý gan mật khác nhau như viêm gan, xơ gan, sỏi mật... Mỗi bệnh

Hình minh họa

có những biểu hiện cảnh báo khác nhau; Tuy nhiên, một số biểu hiện sau đây giúp bạn có thể nghi ngờ tới bệnh lý gan mật:

1) Cơ thể thường xuyên mệt mỏi.

- Khi gan mật có dấu hiệu tổn thương, các chất độc sẽ có xu hướng tích tụ lại gan và không đào thải được ra ngoài. Vì vậy, khả năng dự trữ glucose (đường) để chuyển hóa thành năng lượng của cơ thể bị giảm đi.

- Thiếu năng lượng làm cho cơ thể mệt mỏi uể oải)

- Đây là một trong những nguyên nhân khiến sức khỏe suy giảm, người bệnh thường xuyên thấy mệt mỏi và kiệt sức.

2) Buồn nôn, chán ăn, ăn không ngon miệng.

- Đây là nhóm triệu chứng rối loạn tiêu hóa thường gặp trong các bệnh lý gan mật,

khiến người bệnh không muốn ăn hoặc ăn không ngon miệng - Nguyên nhân là do hoạt động sản xuất và bài tiết mật của gan giảm, khiến hệ tiêu hóa không chuyển hóa được chất béo để hấp thu. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động tiêu hóa, khiến người bệnh có cảm giác chán ăn, buồn nôn.

3) Nước tiểu có màu sẫm.

+ Nước tiểu có màu sẫm là triệu chứng bệnh gan mật thường gặp.

+ Đây là hệ quả khi gan mật bị viêm dẫn đến tăng bilirubin trong máu làm cho nước tiểu sẫm màu.

+ Nếu bạn thấy nước tiểu sẫm màu và có thêm những dấu hiệu dưới đây, nhất thiết phải đến bệnh viện để khám kiểm tra:

Sốt

Mệt mỏi

Chán ăn

Đau bụng

Có sự thay đổi của phân (bạch màu, hoặc phân nhão nát)

Buồn nôn

4) Vàng da, vàng mắt.

+ Triệu chứng bệnh gan mật thường gặp là vàng da và vàng ở niêm mạc mắt. Nếu thấy vàng mắt, vàng da thì điều đầu tiên nghi đến là bệnh gan mật.

+ Nguyên nhân của triệu chứng này là gan hoạt động chuyển hóa, thanh thải kém, dẫn đến tích tụ sắc tố mật (bilirubin) trong máu. Triệu chứng này có thể gặp khi mắc bệnh ứ tắc mật, viêm gan, xơ gan, suy giảm chức năng gan...

5) Xuất huyết và rối loạn đông máu.

Gan mật tham gia trong quá trình đông máu. Nếu gan mật bị tổn thương có thể gây nên hiện tượng rối loạn đông máu, biểu hiện như:

+ Trên da xuất hiện những vết xuất huyết bầm tím không rõ nguyên nhân.

+ Đi ngoài ra máu không rõ nguyên nhân

+ Ở nữ giới có thể rong kinh kéo dài...

+ Hay bị chảy máu chân răng

6) Mẩn ngứa, mề đay.

+ Bệnh sản ngứa, mề đay do gan, xuất hiện khi chức năng thải độc của gan kém. Không còn đảm bảo sự thanh thải các chất độc hại cho cơ thể.

+ Biểu hiện sản ngứa do gan có thể thấy ở những bệnh nhân có bệnh lý về gan từ trước hoặc những người có lối sống ăn uống vô độ, tích tụ nhiều chất độc trong cơ thể.

+ Bệnh sản ngứa do gan, gây nhiều khó chịu cho người bệnh và cần được thải độc gan.

Hộp thư bạn đọc

Tuần qua, Tòa soạn Báo Thái Bình tiếp tục nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ, tạp bút, truyện ngắn... của các cộng tác viên (CTV) trong và ngoài tỉnh. Tiêu biểu như CTV Nguyễn Thuyền (Vũ Thư); Ngọc Tuyền, Nguyễn Văn Thực (Kiến Xương); Đỗ Tuyền (Quỳnh Phụ); Nguyễn Tường Thuật (Thái Thụy); Tạ Xuân Sinh (Hưng Hà); Lại Hợp Khánh (Bộ đội Biên phòng tỉnh); Lương Thế Lộc (MTTQ tỉnh); Nguyễn Thị Tô Lịch (Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật tỉnh); Lê Lan (Đài TTTH Thái Thụy); Lan Hương, Mai Hiền (Đài TTTH thành phố Thái Bình); Hồng Thắm, Trần Hiền (Đài TTTH Tiền Hải); Tô Phượng, Đức Chung (Đài TTTH Đông Hưng); Phạm Thúy Vinh (Hải Phòng); Ngô Ngọc Thơ (Thanh Hóa); Linh Châu (Hà Tĩnh); Nguyễn Thị Hải, Nguyễn Thị Loan, Lê Thị Kết (Hà Nội); Nguyễn Lê Ái Ngọc, Nguyễn Ngọc Minh Anh (Thành phố Hồ Chí Minh); Lê Hứa Huyền Trân (Bình Định); Vũ Đăng Bút, Nguyễn Hồng Quang (Hà Giang)...

Cộng tác với số báo tết Nguyên đán Ất Tỵ và hướng tới kỷ niệm 95 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam

(3/2/1930 - 3/2/2025), CTV Đỗ Tuyền có bài thơ: "Có Đảng dẫn đường"; CTV Ngọc Tuyền có bài thơ "Xứng danh người cầm lái" ca ngợi Đảng Cộng sản Việt Nam: "95 năm xây dựng và trưởng thành/Đảng ta đó - xứng danh người cầm lái/Bao thử thách khó khăn không quản ngại/Bấy công lao vĩ đại với nhân dân"... CTV Nguyễn Thuyền có bài thơ "Mừng xuân mới": "Mùa xuân đã đến khắp muôn nơi/Lộc biếc hoa tươi đẹp đất trời/Đào thơm khoe màu trong nắng tỏa/Quất vàng rộ sắc lúc mưa rơi/ Bình yên trở lại thêm an lạc/Hạnh phúc vẹn tròn hưởng thành thời"... CTV Lê Hứa Huyền Trân có truyện ngắn "Em..."; CTV Nguyễn Văn Thực có bài "Năm rần chuyện... bài thơ rần"; CTV Vũ Đăng Bút có bài "Bức thư xuân biên cương"; CTV Linh Châu có tản văn "Xuân biên giới"...

Trong tuần, các CTV trong tỉnh đã gửi về Tòa soạn nhiều tin, bài thời sự, trong đó CTV Tô Phượng có tin: Đông Hưng bồi dưỡng nhận thức về Đảng cho thanh niên nhập ngũ năm 2025; CTV Đức Chung có tin: Tòa án nhân dân huyện Đông Hưng tổ chức phiên tòa giả định xét xử vụ án hình

sự trốn tránh nghĩa vụ quân sự tại xã Phú Châu; CTV Lại Hợp Khánh có tin: Đồn Biên phòng Cửa Lân tăng cường tuyên truyền Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ, Nghị định số 137/2020/NĐ-CP về quản lý, sử dụng pháo tối nhân dân khu vực biên giới biển và tin: Trên 1 tỷ đồng hỗ trợ nhân dân trong chương trình "Xuân biên phòng ấm lòng dân biển" tại xã Thái Đô, huyện Thái Thụy; CTV Xuân Sinh có tin: Trường Đại học Công thương Thành phố Hồ Chí Minh trao tặng 100 bộ máy vi tính cho 4 trường học tại huyện Hưng Hà; CTV Hồng Thắm có tin: Tiền Hải chuyển giao 7 chỉ bộ về trực thuộc đảng ủy cơ sở và tin: Ban Tuyên giáo Huyện ủy - Trung tâm Chính trị huyện Tiền Hải triển khai nhiệm vụ năm 2025; CTV Mai Hiền có tin: Thường trực HĐND tỉnh phối hợp với Ủy ban MTTQ tỉnh tổ chức hội nghị tiếp xúc cử tri giữa đại biểu HĐND tỉnh, HĐND thành phố Thái Bình với cử tri 8 phường, xã của thành phố Thái Bình sau kỳ họp thứ chín; CTV Lan Hương có tin: Học viện Quân y (Bộ Quốc phòng) phối hợp tổ chức chương trình tuyên truyền, hướng nghiệp tuyển sinh quân sự vào Học viện Quân y năm 2025; CTV Lương Thế Lộc có tin: Triển khai hỗ trợ đợt 1 các hộ thuộc đề án xóa nhà tạm, nhà dột nát trên địa bàn tỉnh; CTV Trần Hiền có tin: Hội Chữ thập đỏ huyện Tiền Hải phối hợp với Quỹ Thiện Tâm (Tập đoàn Vingroup) trao tặng 255 phần quà ý nghĩa cho các hộ

cận nghèo trên địa bàn huyện; CTV Bình Văn có tin: Trạm Cảnh sát đường thủy Bến Hiệp, Phòng Cảnh sát giao thông, Công an tỉnh Thái Bình bắt giữ một tàu chở cát trái phép; CTV Lê Lan có bài: Thái Thụy hiệu quả vay vốn từ chương trình tín dụng chính sách.

Cộng tác với chuyên mục người Thái Bình - đất Thái Bình, CTV Nguyễn Thị Tô Lịch có bài "Danh sĩ Đoàn Nguyễn Tuấn" viết về cử nhân Đoàn Nguyễn Tuấn, hiệu Hải Ông (1750 - ?), quê làng Hải An, xã Quỳnh Nguyên, huyện Quỳnh Phụ, tỉnh Thái Bình...

Tin, bài của các bạn gửi về cộng tác đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn) và báo in Báo Thái Bình. Ban Biên tập Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên.

Tin, bài gửi về cộng tác đề nghị các bạn ghi rõ họ tên, địa chỉ và số điện thoại liên lạc. Mỗi tin, bài gửi về cộng tác, đề nghị gửi kèm 1 - 3 ảnh cùng nội dung, có chủ thích đầy đủ. Tin, bài thời sự, đề nghị các bạn gửi kịp thời trong ngày để đáp ứng nhu cầu của bạn đọc.

Tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn gửi về địa chỉ: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 126, phố Lê Lợi, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: tsbaothaibinh@gmail.com.

Trân trọng!

Phát huy giá trị di sản văn hóa nhà Trần trên mảnh đất Long Hưng - Hưng Hà

■ TÚ ANH

Là 1 trong 2 di tích quốc gia đặc biệt của tỉnh Thái Bình, khu lăng mộ và đền thờ các vị vua triều Trần tại xã Tiến Đức (Hưng Hà) là điểm đến du lịch văn hóa tâm linh của nhiều du khách trong và ngoài tỉnh. Từ năm 2023 đến nay, lễ hội đền Trần được tổ chức quy mô cấp tỉnh càng thôi thúc du khách về với mảnh đất Thái Bình bởi các hoạt động phong phú, đa dạng được tổ chức trong mỗi kỳ lễ hội, qua đó thiết thực góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa nhà Trần trên mảnh đất Long Hưng - Hưng Hà.

Vùng quê phát tích, dựng nghiệp vương triều Trần

Thái Bình là vùng đất mang đậm sắc thái văn hóa của vùng đồng bằng châu thổ sông Hồng, gắn liền với lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc. Từ truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước và cách mạng, các lễ hội nói chung, lễ hội đền Trần nói riêng với nhiều nội dung phong phú phản ánh truyền thống uống nước nhớ nguồn, tôn vinh các vị thần linh, anh hùng dân tộc, những người có công lao to lớn với quê hương, đất nước.

Theo truyền thuyết, Trần Kinh ở Hương Tức Mặc, sinh ra Trần Hấp (vốn làm nghề chài lưới). Trần Hấp vì cứu một thầy địa lý cho nên được thầy chỉ cho một ngôi huyệt phát để vương. Trần Hấp đã mang mộ tổ về táng ở Thái Đường và định cư ở làng Lưu Xá. Trần Hấp sinh ra Trần Lý, Trần Lý sinh Trần Thị Dung, Trần Thừa, Trần Tự Khánh. Năm 1209, triều đình nhà Lý suy yếu, loạn Quách Bốc xảy ra, Thái tử Sảm chạy về trang Lưu Gia, lấy Trần Thị Dung làm vợ. Khi vua Lý Huệ Tông (tức Sảm) lên ngôi thì bà Trần Thị Dung được phong làm Hoàng hậu. Năm 1225, Lý Chiêu Hoàng (con vua Lý Huệ Tông) nhường ngôi cho chồng là Trần Cảnh (con Trần Thừa). Họ Trần chính thức bắt đầu bước lên cai trị xã hội Đại Việt vào đầu thế kỷ thứ XIII - XIV. Từ đất Hương Tinh Cường ra đi, nhà Trần đã cho thành lập phủ Long Hưng trên quê hương của tổ tiên mình. Trong suốt thời gian nắm quyền cai trị Đại Việt, các vua Trần đã cho xây dựng khu Sơn Lăng ở Thái Đường lăng, nay là Tam Đường, xã Tiến Đức (Hưng Hà) để làm nơi chôn cất tổ tiên và các vua tiền triều nhà Trần, đó là mộ (phần cụ) của Thái tổ Trần Thừa, Chiêu lăng của vua Trần Thái Tông, Dụ lăng của vua Trần Thánh Tông và Đức lăng của vua Trần Nhân Tông. Cùng lăng mộ của 4 vị hoàng hậu như các tài liệu chính sử đã ghi.

Trong lịch sử dân tộc, việc đặt tôn miếu của các triều đại phong kiến từng được xác định là việc hệ trọng, có liên quan trực tiếp đến vận mệnh của vương triều. Với tâm thức “lá rụng về nguồn”, dường như triều đại nào cũng chọn nơi phát tích để đặt tôn miếu. Vương triều nhà Trần tồn tại trong lịch sử Việt Nam với 14 đời vua, kéo dài và tỏa sáng 175 năm, là triều đại phát triển rực rỡ nhất trong tiến trình lịch sử phong kiến Việt Nam với 3 lần đánh thắng quân xâm lược Nguyên Mông hùng mạnh, làm nên hào khí Đông A mãi mãi còn in sâu trong lịch sử hào hùng của dân tộc. Các vua Trần đã cho xây dựng hành cung Long Hưng để tổ chức những đại lễ mừng chiến thắng. Gần 800 năm qua, lăng mộ của các vua Trần ở Tam Đường vẫn còn hiện hữu khá nguyên vẹn. Vì vậy, khu lăng mộ các vua Trần ngoài ý nghĩa to lớn về lịch sử

Di tích quốc gia đặc biệt khu lăng mộ và đền thờ các vị vua triều Trần là điểm đến để thế hệ hôm nay hiểu sâu sắc hơn về lịch sử dân tộc.

còn mang giá trị nghiên cứu quan trọng cho các ngành văn học, sử học, Phật học... trong xã hội đương đại ngày nay.

Hướng tới mùa lễ hội văn minh, giàu truyền thống

Mấy thập niên qua, kể từ khi di tích đền Trần được tôn tạo thì lễ hội nơi đây luôn được duy trì. Hàng năm, lễ hội đền Trần được tổ chức từ ngày 13 - 18 tháng Giêng. Vào dịp này, bà con nhân dân địa phương lại sôi nổi hòa mình vào những nghi thức tế lễ cổ truyền, những trò chơi dân gian độc đáo mang niềm vui của ngày đầu xuân mới, trong đó phải kể đến lễ rước nước, thi cỗ cá, thi thả diều, thi gói bánh chưng, thi nấu cơm cán... góp phần làm cho sinh hoạt lễ hội vừa trang nghiêm, trọng thể vừa tưng bừng náo nhiệt. Lễ hội góp phần khẳng định và tôn vinh công lao dựng nước, giữ nước của nhà Trần, là dịp để nhân dân thể hiện đạo lý “Uống nước nhớ nguồn”, lòng tri ân với các bậc liệt tổ, các vị vua, tướng sĩ, hoàng thân quốc thích nhà Trần. Qua đó giáo dục thế hệ trẻ truyền thống yêu nước, lòng tự hào, tự tôn dân tộc.

Thông tin về công tác chuẩn bị hướng tới chuỗi hoạt động diễn ra tại lễ hội đền Trần năm 2025, ông Bùi Viết Tuấn, Trưởng phòng Văn hóa Thông tin huyện Hưng Hà cho biết: Hiện nay, một số hạng mục công trình tại di tích quốc gia đặc biệt khu lăng mộ và đền thờ các vị vua triều Trần, xã Tiến Đức đã được tu sửa, bảo đảm điều kiện để tổ chức lễ hội. Trong đó, đã sửa chữa, nâng cấp lát đá tại khu vực cổng Tam quan khu di tích, bổ sung hệ thống điện chiếu sáng và điện trang trí trong khuôn viên di tích; làm mới hệ thống pano, khẩu hiệu tuyên

Hội thi dân gian trong lễ hội đền Trần thu hút sự tham gia của đông đảo người dân địa phương.

truyền trên trục đường dẫn vào khu di tích và trong nội tự. Ngoài ra, ban tổ chức đặc biệt quan tâm công tác vệ sinh môi trường, tu bổ cảnh quan cây xanh; san lấp mặt bằng khu vực dự kiến tổ chức lễ khai mạc lễ hội và hội chợ... Các địa phương, đơn vị liên quan cũng đã chuẩn bị sẵn sàng về điều kiện thuận lợi cho hoạt động phần lễ, phần hội theo nghi thức truyền thống, phù hợp với thực tiễn nhằm phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể tại khu di tích.

Cùng theo ông Bùi Viết Tuấn, điểm mới tại lễ hội đền Trần năm nay là trong lễ khai mạc lễ hội, ban tổ chức dày công xây dựng chương trình nghệ thuật với chủ đề “Rạng rỡ Thái Bình, miền Thánh Mẫu, đất Thánh Nhân, dấu thiêng Phật pháp” với sự tham gia của các nghệ sĩ, diễn viên ở trong và ngoài tỉnh. Ngoài ra, xuyên suốt các ngày

diễn ra lễ hội truyền thống, tại không gian trước cổng ngũ môn đền Trần, từ ngày 7 - 16/2 (ngày 10 - 18 tháng Giêng) sẽ diễn ra hội chợ xuân Ất Tỵ năm 2025 quy mô từ 300 - 350 gian hàng của 300 doanh nghiệp trong cả nước.

Kết hợp hài hòa giữa tính truyền thống và hiện đại, lễ hội đền Trần không chỉ thể hiện nét văn hóa đặc sắc của mảnh đất, con người Thái Bình và vùng đất Long Hưng - Hưng Hà mà còn tạo không khí vui tươi, phấn khởi cho các tầng lớp nhân dân trong dịp đầu xuân mới. Lễ hội góp phần thúc đẩy kinh tế - xã hội của tỉnh nói chung, huyện Hưng Hà nói riêng ngày thêm phát triển đồng thời thiết thực hiện các mục tiêu đã đề ra tại Nghị quyết số 09-NQ/TU về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế quan trọng của tỉnh.